

PONTY- ÉS BUSA HIPOFÍZIS HATÉKONYSÁGÁNAK ÖSSZEHASONLÍTÁSA A PONTY ÉS A CSUKA KELTETŐHÁZI SZAPORÍTÁSA SORÁN

Szabó Tamás¹, Ditrői Balázs¹, Szabó Krisztián², Bokor Zoltán¹, Urbányi Béla¹

¹Szent István Egyetem, MKK, KTI, Halgazdálkodási Tanszék, Gödöllő
²Dinnyési Ivadéknevelő Tógazdaság

Kivonat

A halak keltetőházi szaporítása során az ovuláció kiváltása hormonkezeléssel (hipofizálással) történik. A pontyhipofízis beszerzése az elmúlt két évtized gazdasági átalakulása következtében egyre nehezebb. Ezzel magyarázható, hogy a tenyésztői igények kielégítése érdekében a busa fajokból származó hipofízis is megjelent a piacon. Célul tűztük ki a busahipofízis szaporítási mutatókra gyakorolt hatásának kísérletes vizsgálatát nagyüzemi környezetben. A busahipofízis hatékonyságát a pontyhipofízissel történő kezeléssel összehasonlítva értékeltük. A vizsgálatba vont halfajok a csuka (*Esox lucius*) és a ponty (*Cyprinus carpio*) voltak.

A csuka ikrások beérése az első kísérleti évben mindkét kezelés esetén 70,4% volt. A második kísérleti évben a pontyhipofízissel kezelt csoportban az ikrások 94,4%-a, a busahipofízissel kezelt csoportban 87,0%-a adta le az ikrát. A PGSI (a lefejt ikra testtömeghez viszonyított mennyisége) az első kísérleti évben gyakorlatilag megegyezett a két csoportban (14,3%), a második évben $18,7 \pm 3,43$ % (átlag \pm szórás) volt a pontyhipofízissel és $20,1 \pm 3,92$ % a busahipofízissel kezelt csoportban. Az ikra termékenyülése az első évben $53,4 \pm 8,87$ % (pontyhipofízis), illetve $43,7 \pm 8,43$ % (busahipofízis) volt. A második évben a pontyhipofízissel kezelt csoportban az ikra $57,5 \pm 7,83$ %-a termékenyült, busahipofízissel kezelt csoportban pedig $63,6 \pm 17,0$ %-a. A ponty szaporítása során az ikrások beérése 66,7 %-volt a pontyhipofízissel oltott csoportban, a PGSI pedig $13,7 \pm 5,49$ %-nak adódott. A busahipofízissel kezelt ikrások mindegyike reagált a kezelésre, a PGSI pedig $14,5 \pm 2,32$ %-os volt. A ponty-, illetve busahipofízissel kezelt csoportok szaporítási mutatói a pontyikrások beérésének kivételével statisztikailag azonosnak tekinthetők. Vizsgálataink az előzetes feltevéseinket igazolták, miszerint a busahipofízis legalább olyan eredményesen alkalmazható az indukált halszaporítás gyakorlatában, mint a pontyhipofízis.

A kutatás a TÁMOP-4.2.2. B-10/1-2010-0011 projekt támogatásával valósult meg.